

W 2
2064

C A N

Ynghylch Pedair

Merched y Drindod,

garedd, Gwirionedd, Cyfiawnder, a Heddwch, *Pfal.* 85. 10.

garedd }
A safon gryf yn y Carn,
A gaffom cyn delo dydd barn :
Ein Prynwr a'u prynodd mor ddryd
O's fficula, ffarwel am y Bŷd.

Argraphwyd yn y *Mwythig.*

Cân ynghylch pedair Merched y Drindod.

GRis'nogion daionus mi draetha yn eich myf
Wrth refwm a synwyr, a deall, a defg,
Y modd y bu'r pleido 'nghylch enaid y dyn
Gan bedair glân ferched y Drindod ei hun.

Trugaredd a Heddwch o'r naill ran yw dwy,
Gwirionedd, Cyfiawnder ymhacri wnaent hwy ;
Hwy fynnent ei gospi wrth haeddiant difael,
Trugaredd a Heddwch ni's gadent i'w gael.

Ni glywfon fynd *Adda* a'i eppil yn gaeth,
Ys pum mil o Flynyddau i'r Carchar lle'r aeth,
Am derri'r Gorchymmyn te gafas ei waredd,
Pan bwyttodd e'r Afal o ddegwm yr ardd.

Angytion y Nefoedd hwy welon wrth raid,
Ei Garchar a'i ofid, i filoedd a'i plaid,
Eu meddwl oedd wrefog a'u cariad oedd fawr,
Am hynny ni ddylem eu colli bob awr.

O flaen yr Orfeddfaingc hwy gwympton yngh
Un 'wyllys, un feddwl, un fwriad, un fryd,
Am wiw Jechydwriaeth i Enaid y Dyn
A fysai'n ei wneuthur a'i Ddwyllo ei hun.

Etto'r enwedig o honyn hwy i gyd,
Gabriel yr Archangel a'n helpiodd ni o'i lid,
Fel y dywad St. *Bernad* ni thawodd ei ben,
Nes mynd i foliannu'r Arglwyddes *Fair* wen.

A'r Arglwydd galluog oni wnaethost ti Dd
I ddilyn defnyddwch ar degwch dy lun,
Er cael y diddanwch a'r conffort a'r bri,
'Rwy'n colli 'nghyfeillion o faldher difri.

Mae Uffern yn llenwi bob Nôs a phob Dydd,
Gofalus poenedig yw'r tristwch y sydd,
A'u llefain a'u gweddi, mae'r Nefoedd yn Dyf

2034186884

Du Llygaid fydd arnat, tro attynt dy Glust:
 Er addo i gyfiawnder gael hebrwng y llef,
 A bod yn wirionedd na haeddent mor Nef,
 Gad Dduw dy drugaredd dy gyffro di 'mbyrd,
 Gad heddwch fod rhyngddynt, llonydda dy lid,
 Yno'r glân Drindod, fe alwodd yn frau
 Dan ofyn i'w Ferched beth iddynt a wnai,
 Na byddai Angylion paradwysaidd y Nê',
 Ddim heb ei ganlyniaeth o's gwelid fod lle.
 Am hynny trugaredd hi gwympai'n ddiwâd,
 O flaen ardderchawgrwydd gogoniant ei Thâd
 Am iddo fe gosio'r addewid a roes,
 Yngeiriau'r 'Scrythurau, eu gwadu nid oes.
 Cyn dim o ddim defnydd ti' m'gwnaethosti'n ferch
 Rwy gyda thi Arglwydd mewn cariad a serch,
 Ni byddai byth hebot, a thithe hebo fi,
 Waith hynny Duw i' Arglwydd trugarog wyti ti.
 Yn y Nêf yn enwedig ni haeddem gael clod,
 Ac hefyd rhwng Dynion y dylem ni fod;
 Heblaw dy weithredoedd, ti 'ddewiaist i ni
 Fod gyda thi Arglwydd ple benna bait ti.
 Di roest i ni feddiant dros wyneb y Ddaer,
 A phawb wrth angenrhaid fydd arnom ni'n daer,
 Mae'r truan bechadur yn eirad ei lêf
 Ar Dduw o'i drugaredd gael modfedd o'r Nêf.
 Ogedy di'r Enaid i boeni lle mai,
 Heb wrtho dosturio na glân drugarhau,
 Mi golla fy enw fe flaena fy nghlod,
 Yn ferch i ti Arglwydd ni allofi fod.
 Yno'r glân Drindod fe ddywad yn glaer,
 Gad i mi gael ateb *Cyfiawnder* dy chwaer,
 Sy gyda *Gwirionedd* eill dwy yn partoi,

O'ch

O'ch canlyn nes delont ni allafi roi.
Ar hynny Gyfiawnder hi gwymppodd yn glau

O flaen y glân Drindod hi ddywad yn frau
Am iddo fe gofio pa stât yr oedd Dyn

A ddarfu iddo wneuthur ar degwch ei lun?
A rhoi ar bromheision a meddiant a grâs

I gadw'r Gorchymmyn yn ffyddlon a gâs,
Dy gyfraith di dorrodd, dy ddigio di wnaeth,

Nes myned a'i holl eppil i'r gelyn yn gaeth.
D'anwyl ferch trugaredd a'i chippian ni phaid,

Trueni fy'n peri i ni gymmeryd eu plaid,
Galw wirionedd dy chwaer yn y blaen

Mae hi'n deisyf iddynt aros a'u heppil lle maen.
Yn gyfnaid gwirionedd hi gofiodd ei Thâd,

Ti'm gwnaethost i Arglwydd o jawn farn ddiwâd
I raeno'n y Moroedd, y Nefoedd a'r Tîr,

Waith hynny rhaid i mi gael dywedyd y gwir.
Yn gyfnaid cyfiawnder hi ddywede eni hi,

Ond merch fy Nhâd anwyl wy'n gystal a thi,
O's ai di a'r damnedig o'i Garchar a'i Nyth,

Mi golla fy enw fel ditheu dros fyth.
Mae'n jawn iddo aros am hynny lle mai

O waith ei gamfyniaid a'n digio'n ni'n dau,
O's tynnu di e' oddiyno, mae'r dannod yn fwy

Mi golla fy enw, Cyfiawnder did wy,
Ein chwaer ni Trugaredd hi fynnai jachau,

O'i hanian dofturi a'i chariad hi wnai :
Nid addas ei chanlyn na'i gwrando hi mwy.

Mae'n wir iddo d'wrthod a'n digio ni'n dwy.
Chwi glywfoch Gyfiawnder yn daer yn y lle,

Rhaid gwrthod drygioni o's mynnwn ni'r Ne,
Gwrandewch

Gwrandewch ar Wirionedd, cyhuddferch yw hi,
Nid a dd m iddi'n adghof o'r beiau wnawn ni.

Trugaredd pan clywai'n ei herbyn fath gri,
Hi o'tynnodd; pam Arglwydd y gwaethost di fi?
Gwionedd, Cyfiawnder o's hwy bua'r lle,
Beth fydd i Drugaredd gael gennit Dduw Nê.

Heddwch fu o'i clywed yn pledia mor daer,
Honoedd y bedwaredd goddigaidd fwyn chwaer:
Sarchogaidd chwiorydd nid felly mae byw,
Heddwch cyttunol yw gwyllys ein Duw.

Gwelwch yr Arglwydd mai heddwch yw fe,
Ac ynoi fi'n wastad dewisfodd eile,
Nallwn ni aros ha tharing ein dau
Lle bo anghyttundeb o ddiflyg gwellhau.

Am hynay gostegwch, nid addas yw bod
Lle bo galluogrwydd ond heddwch a chlôd:
Heddwch wnaeth bywyd, a heddwch a wnair:
O's heddwch a geifiwn ni, heddwch a gair.

Trugaredd a Heddwch o'n hochor ni fu,
Trugaredd a Heddwch fydd raid i ni fru,
Trugaredd a Heddwch o's mynnwn ni ddaw,
Trugaredd a Heddwch rhaid eu cadw mewn llaw.

Felly bu'r pedair Chwiorydd yn hîr
Yn nythio rhelymmau heb ddim ond y gwir:
Roedd maes o wybodaeth na Angel na Dÿn
Roi union farn rhyngddyn ond un Duw ei hun.

Yno'r glân Drindod fe gyffrodd o hyd,
O ddyfnder ei synwyr a'i ddeall a'i fryd
edrych beth allei fe i Enaid y Dÿn,
a'r pedair Chwiorydd i'w gwneuthur yn un.

Fel y gallei'r Angylion gael rhagor o'u harch,

A dwyn pechaduriaid o boenau dibarch;
 Mewn gallu rhyfeddol galluol ar Dir,
 Foliannu yn yr achos Gyfiawnder a Gwir.

Grafol fynhwyrddoeth callineb oedd hyn,
 Gael un a ddioddefai dros Dylwyth y Glynn,
 A chym'ryd poenedig farwlaeth ddigwyn
 Ac Angeu gwirionlan mawr gur ei ein mwyn.

A hynny a orchfygai yr Angeu oedd o'r bla'n,
 Yn enog i'n harwain o Garchar i Dân,
 Fel y gallei Cyfiawnder lle gwelei pob rhai
 Gael lawn daledigaeth am *Adda* a'i fai.

A chadw Gwirionedd mewn cariad a dawn,
 Felly dywad y Prophwyd ple gwelei se'n llawn
 Trugaredd, Cyfiawnder glan ymgwrdd a wnant,
 Gwirionedda Heddwch ymgufanu o'r un chwant.

Ar hyn o farn gyfiawn holl nifer y Nê
 Hwyr roddent ogoniant i Frenin y lle
 Dan lanw mewn gwiwlan lawenydd bob rhyw,
 A gweled doethineb eu Brenin a'i Duw.

Ymhlith yr Angylion er darfod yn llyn,
 Hi aeth yn ymargo ple caid y Dyn hyn,
 Mor ddibech, mor wirion, mor serchog ddiwall
 A marw'n 'wyllysgar o gariad un a'll.

Ar hynny Gwirionedd hi redodd i lawr,
 Trugaredd yn y Nefoedd a raenodd bob awr,
 Fel y dywad y Prophwyd o'i Enau ei hun,
 Pump a phedwar ugain o Salmau'r hen Ddŷn.

Tros wyneb y Ddaear er dim ag a wnai,
 Ni allai gael un Dŷn dibechod, difai,
 Hi mhuelodd i'r Nefoedd dan wneuthur ei chwyn,
 Ni welai mor serchog un Dŷn yn ymddwyn.

Trugaredd.

Trugaredd pan clywodd drwg ganddi fu'r llais
 Ymhlith yr Angylion hi entrodd ei chais,
 I edrych a allei gael yno'n y fron
 Un Mâb a gyflawnai'r fath weithred a hon.

Er gwuned eu gruddieu, er glaned eu llun,
 Er tecced eu defnydd ni allei gael un,
 O's moli'n yr achos er cymmaint a wnai,
 Tofturi Trugaredd beth wnai ond tristhau.

Difasodd Cyflawnder, hi hedodd yn chwai
 I le'r oedd y Prophwydi yn llefain bob rhai
 Dan edrych hon hitheu a chwilio 'mhob lle,
 'Doedd un a gyflawnei orcheston y Ne.

Pan ffaelws hi'n un man hi mhoelws yn llwri
 I blith ei chwiorydd a'i meddwl yn drwm
 Heb ragor i ddywedyd na'r ddwy fufei o'r blaen
 Heb wybod nes meddwl ble eilwaith yr aen.

Heddwch o'i clywed hi ddywede yn deg,
 Onid ydych chiwi'n cofio'r bedwarydd ar ddeg
 O Ddafydd yn eglur fe ddywod ei hun,
 Yn dda nid oedd un Dyn onid oedd un.

Am hynny consydrwn mai hwn a wnai'r gwaith
 Fel y dywad Saint Iſan pumthegfed o'i jaitn,
 Mwy oedd ei ddaioni a'i rinwedd nag un,
 Fe gollei bur einioes o gariad ar Ddŷn.

Am hynny gweddiwn gael cyhwrdd lle mae,
 Er mwyn ei dofturi a'i lan drugarhau,
 Ni gawn yn ferchogaidd gan rasol wir Dâd
 O herwydd neb arall ni ddichon gwellhâd.

Pan clywas y Drindod ei Ferched ar goedd
 Yn ateb eu gilydd un cyflawn nid oedd,
 Fe ddywad waeth i mi wneothur y Dŷn,

Rhaid

rhaid tros y weithred fod ynddi fy hun.

Ar merched pan clywfant y Drindod eu Tâd

Mor ffyddlon 'wyllyfgar i wneuthur farhad,

Hi aeth yn ymargo pwy Berfon a'i gwnai

Ai'r Tâd, ai'r Mâb grafol, ai'r Yspryd diau.

Y Tâd oedd alluog ofnadwy, 'mhob man,

Trugaredd a heddwch hwy ddyweden yn wan,

Wrth wrando gwirionedd yn nythio pob clwy,

Na fyddai'n anffafrol o'u hachos hwy'll dwy.

Person yr Yspryd oedd weddaidd a mwyn

O'r iddo fer rhoddid yr orcheft i'w ddwyn,

Gwriogedd, Cyfiawnder Juddewaidd yw e,

Hi wnaï dafedigaeth ehelaeth law'r dre,

Y Mâb fydd a'r Dduwdod gogyfuwch a'r Tâd,

Ar Mâboedd a'r Yspryd yn gyflown o rad,

Ar Mâb oedd alluog a doeth yn ddifeth,

Ar Mâb a ddew siwyd i wneuthur y peth.

Angylion y Nefoedd hwy gwmpant bob fawl

Dan reddi gogoniant anrhydedd a mawl,

Dan ganu mawl ganiad peraiddlais didrai,

Halelujah, Halelujah, Halelujah bob rha!

Gabriel r' *Archangel* a ledodd a'r gair

I fynu fofiannu'r *Archgydales* wen Fain,

O's gofyn un Cristion yr stori ymma er mac

Mewn Elyfr o fuchedd ein pryawr mai gael

Truth the true Daughter of GOD and of Time,

Is sworn to detect both Sin, Vice, and Crime,

Mercy, sweet mercy that never will frown,

Without loving Mercy we are quite overthrown.

D I W E D D

